

БІЛІМДІ МЫҢДЫ ЖЫҒАР...

Жастар ел азаматы ретінде заман талабына сай көштен қалмай, соңғы жаңалықтарға көз жүгіртіп, назардан тыс қалдырмауы тиісті. Рухани жаңғырудың тұжырымдамалық бағдары қарапайым азамат түсінетін, баршаға ортақ, бай әрі ықшам тілмен жеткізілген.

Оның басты мақсаты – Ұлт жоспарын орындау аясында әлемнің ең озық 30 елінің қатарына кіру болып табылады. Рухани жаңғыру бағдарламасының білім саласына қатысты тұсы – келешек ұрпақты кемел білімге сусындататын үлкен мүмкіндік. «Білекті бірді, білімді мыңды жығады» деген қазақ мақалының мән-маңызы ешқашан да өз мағынасын жоғалтқан емес. Керісінше, уақыт өтіп, заман өзгерген сайын халық нақылының құндылығы артып келе жатыр. Өйткені алдағы дәуір нағыз білімділердің дәуірі болмақ.

Біз бүгін жүрісі жылдам дәуірге аяқ бастық. Бұл жағдайда кәсібін неғұрлым қиналмай, жеңіл өзгертуге қабілетті, аса білімдар адамдар ғана табысқа жетеді. Осыны түсінгендіктен, біз білімге бөлінетін бюджет шығыстарының үлесі жөнінен әлемдегі ең алдыңғы қатарлы елдердің санатына қосылып отырмыз. Табысты болудың ең іргелі, басты факторы білім екенін әркім терең түсінуі керек. Жастарымыз басымдық беретін межелердің қатарында білім әрдайым бірінші орында тұруы шарт. Себебі, құндылықтар жүйесінде білімді бәрінен биік қоятын ұлт қана табысқа жетеді». Иә, үрейлі көрінуі мүмкін, бірақ алдағы санаулы жылдар ішінде бүгінгі қолданыстағы кәсіп түрлерінің тең жартысы қажетсіз болып қалары анық. Бұл мыңдаған адамға табыс көзінен айрылу қаупін тудырады. Мұндай қатер келешегін күні бұрын болжай білген мемлекеттер үшін ғана қауіпсіз. Жеткен жетістігіне қанағаттанбай, тың бағыт, жаңа бағдар таба білген елдер ғана осы сындарлы кезеңнен сүрінбей өтеді.

Бүгінгі таңдағы Қазақстан жайында жастардың рухани азаматтық сезімін қалыптастырудың, адамгершілікке негізделген ұлтаралық береке, бірлікті, ынтымақтастықты, бейбітшілікті нығайтудың маңызы зор. Осыған байланысты оқу-тәрбие үрдісінде студенттерді отансүйгіштікке, ерлікке, адалдыққа, елін, жерін қорғауға, шыншылдыққа тәрбиелеу керек.

Тәрбиенің жалпы негізі рухани-азаматтық құндылықтары болуы керек. Рухани-азаматтық құндылықтар үлкен мен кішінің арасындағы шынайы қарым-қатынас кезінде жас ұрпақтың бойына даритыны белгілі. Сондықтан оқытушының басты мақсаты – өзіндік рухани-азаматтық құнды-

лықтарын жастардың бойына дарыта отырып, оның жүрек түкпіріндегі рухани қазынасын жарыққа шығару, әр студентті жеке тұлға ретінде жетілдіру үшін оның бойындағы бар құндылықтарды дамыту. Университеттегі, сабақтан тыс уақыттағы біздің ісімізді жалғастыратын жеке тұлға болып табылатын студенттерді рухани-адамгершілікке, азаматтық жүйеге тоғыстыру. Мектеп және жоғары оқу орын қабырғасында жақсы тәрбиеленген, саналы білім алған шәкірт өмірде өз орнын табады. Ол үшін ең әуелі ұрпағымызды бала кезінен-ақ ұлттық тәлім-тәрбиеге, рухани адамгершілік әдетке, азаматтық мәдениетке баулу керек. Сол кезде жас ұрпақ елі үшін қызмет ететін, имандылық қасиеттерді жақсы білетін азамат болып өседі. Баланы жақсы адамгершілік қасиеттерге, мәдениетке тәрбиелеуде тәрбиелі адаммен жолдас болудың әсері күшті екенін халқымыз ежелден бағалай білген.

Қорытындылай айтқанда жоғарғы оқу орнының ұстазы жастардың білімге деген құштарлығын арттырып, оны әрі қарай шыңдап, бүгінгі заман талабына сай етіп, жеке тұлға қалыптастыруда аянбай еңбек ету қажет. Ұстаз жұмыс жасап жүрген білім ошағының беделін арттыру мақсатында қолынан келгенше жасампаз болуы керек. Ұстаз деген жан-жақты болуы шарт. Алдағы мақсат – жас ұрпақ тәрбиесінде көп тілділікке бағыт беру. Мағжан Жұмабаев атамыз өзінің ұлағаты бір сөзінде былай деген: «Баланы тәрбиешінің өзіндей қылып шығармай, келешек заманына лайықтап дайындау керек». Иә, Мағжан атамыз айтқан даналық ой бүгінгі күнгі білімді ұрпаққа қаратылып айтылғаны көрініп тұр. Өйткені, елдің ертеңгі тірегі – жастар. Олар заман талабына сай тәрбиеленуі тиіс.

Қай заманда болмасын адамзат алдында тұратын ұлы мұрат-міндеттерінің ең бастысы – өзінің ісін, өмірін жалғастыратын салауатты, саналы ұрпақты тәрбиелеу.

Ұрпақ тәрбиесі – келешек қоғам тәрбиесі. Сол келешек қоғам иелерін жан-жақты жетілген, ақыл-парасаты мол, мәдени-ғылыми өрісі озық етіп тәрбиелеу – біздің қоғам алдындағы борышымыз деп білеміз.

К.ХАЛМЫРЗАЕВА,

Э.ХАЛМЫРЗАЕВ,

М.Әуезов атындағы

ОҚУ аға оқытушылары